Castelana

de Sorin Teodoriu

- Aici trebuie să fie un castel, spuse Mihai şi încetini viteza maşinii. Uite Dorule, priveste casele, gardurile, curţile..., toate sunt perfect rânduite, ordonate şi parcă urcă pe munte, spre un anumit loc. Parcă apără ceva, o lume ascunsă şi misterioasă, nedisputată încă, o lumea ocrotită într-un castel.
- De ce trebuie să fie neapărat un castel? replică Doru şi se întinse atât cât îi permitea scaunul din dreapta şoferului. Curţile astea poate nu duc nicăieri, sau poate duc către alte curţi şi după aceea duc fix la naiba, în vârful muntelui.
- În vârful muntelui locuieşte o castelană cu părul lung şi negru. E frumoasă, are ochii negri, migdalaţi şi nu exagerez când spun că are cel mai frumos zâmbet de aici, din Ardeal. E înaltă, subţire şi după ce face duş, acolo, la castel, se şterge cu unul din prosoapele acelea lungi, pufoase şi galbene.

Mihai descoperi un refugiu între şosea şi trotuar, un fel de staţie de autobuz şi de piaţă publică în acelaşi timp, cu câteva tarabe goale şi curate, unde probabil s-au vândut mai devreme flori, brânză şi ţuică. Aşadar descoperi refugiul ăsta şi în sfârşit opri maşina. De dimineaţă plecaseră toţi trei din Bucureşti, el, Ana şi Doru. Mihai a oprit doar în Cluj atât cât s-o lase pe soţia lui acasă la Adina. Ea, Adina Ungur, era organizatoarea celor mai reuşite lansări de carte din librăria Universităţii, iar ‘băieţii’ (aşa le-a zis Ana mai devreme) şi-au continuat drumul către Bistriţa în căutare de himere. ’Nu-s himere, mergem să vedem un anumit castel, un loc special despre care se vorbeşte doar în visuri’, aşa i-a răspuns Mihai şi au plecat.

- De ce neapărat galbene?
- Ca să se potrivească! Galbenul merge perfect cu negrul cozilor. Pentru că fata asta poartă întotdeauna părul prins în două cozi lungi şi groase. Mai ales atunci când se spală.
- La castele nu există duşuri, sunt doar hârdaie încăpătoare de lemn.
- La castelul ăsta sunt duşuri! Iar apa se scurge prin locuri dinainte stabilite şi se strânge apoi într-un lac auriu.
- De la prosoapele galbene...
- Nu, din cauza minereului de aur! Aici, chiar sub noi, se află cel mai mare munte de aur din lume, iar apa ţâşneşte în izvoare doar acolo sus, la castel. Numai acolo apa este aurie şi cu ea se spală castelana cea frumoasă.
- Mihai, de unde ştii că-i frumoasă? Poate-i o baborniţă otrăvită, sau pur şi simplu e urâtă şi gata.
- Castelana de aici e frumoasă, repetă Mihai şi abia se auzi şoapta lui.
- Eu cred că ne-am oprit degeaba. Mai bine ne-am întoarce în Cluj, la Ana ta şi la poetesele acelea drăguţe.
- Ana lucrează cu Adina la o lansare specială de carte, toate poetesele acelea drăguţe au treabă, pregătesc cozonac şi pişcoturi pentru a completa protocolul, compun speech-uri deştepte despre poeziile ăleia din America. Nu avem ce face la Cluj.
- Atunci hai să vizităm castelul! Sau să ne convingem dacă există sau nu, castel locuit de castelană brunetă şi frumoasă, dacă sunt duşuri cu apă aurie şi prosoape galbene.

- Ai uitat şemineurile, îi aminti Mihai.
- Care şemineuri?
- Şemineurile pe care sunt uscate prosoapele galbene după duş.
- Bine, zâmbi împăciuitor Doru, să vedem şi acele semineuri grozave pe care sunt uscate prosoapele galbene. Mihai, uite! Priveşte casele astea..., crezi că mai au nevoie de castel? Fiecare clădire este ea însăşi o casă-castel, cu bastioane, cu turnuri de apărare pline de creneluri înguste, cu metereze şi tranşee.
- Nu-i chiar aşa, îl opri Mihai. În casele de pe munte importante sunt doar scările. Cu cât au mai multe scări, cu atât oamenii sunt mai înstăriţi. Scările duc pretutindeni, spre dormitoare, bucătării, băi sau spre sufrageria mare de la parter. Mai sunt şi scări înguste ce duc spre balcoane sau direct pe terasele suspendate, unde cresc trandafiri roşii sau duc pur şi simplu în pivniţele lor uriaşe. Pentru că astfel de case au întotdeauna pivniţe încărcate cu butoaie vopsite negru cu roşu, au sticle de vin îngropate pe jumătate în nisip, păstrate mereu înclinat...
- De unde mania asta a scărilor? Ele nu aduc niciodată bogăţie, n-au cum!
- Greşeşti, Dorule! Tocmai aici e chichiţa! Toţi localnicii, care acum sunt ascunşi în spatele porţilor şi a zidurilor astea teribile, toţi sunt urmaşii slujitorilor frumoasei castelane, pentru că ea are cele mai multe scări din lume. În castel sunt nenumărate scări, nimeni nu a reuşit vreodată să le numere...
- Sunt şi duşuri.
- Desigur, sunt şi duşuri cu apă aurie.
- Mihai, localnicii ăştia n-au decât nişte amărâte de porţi mari, în mijlocul cărora sunt tăiate porţi mai mici, care au scobite în mijloc geamuri înguste şi atât! Asta pentru a nu se vedea nimic din ceea ce se petrece înăuntru.
- Pentru că înăuntru se întâmplă lucruri incredibile şi asta în fiecare noapte, după ce apune luna.
- Se petrec doar lucruri normale! În spatele porţilor se găseşte întotdeauna un gang pietruit şi lung, cu şanţul chiar pe mijloc, pentru scurgerea apei când plouă. Deasupra este o sufragerie sau un vestibul larg. Uneori, în aceste ganguri, copii joacă mingea şi atunci deasupra se deschide o fereastră, de unde apare o babă răguşită cu părul ondulat şi alb, care strigă la cei mici.
- De ce răguşită? De ce-ai spus că baba e răguşită?
- Aşa-s bătrânele, au glasuri dogite. Poate pentru că n-au cu cine vorbi şi tac ore în şir, iar când se iveşte vreo ocazie strigă, îşi dreg vocea.
- Ar trebui să crească un câine, o pisică sau măcar un papagal în casele astea mari şi străine.
- Poate c-au avut animale, dar ele şi-au luat lumea în cap, au fugit de plictiseală. Uite ce atmosferă tristă, ce austeră e arhitectura caselor-castele. Ce pustiu e totul..., spuse Doru şi ridică umerii a neputinţă şi ar fi dat orice să urce în clipa aceea în maşină şi să dispară definitiv din burgul ăsta fără nume.
- Nu, nu-s case-castele! Astea nu-s castele, Dorule! Hai să urcăm la adevăratul castel, s-o întâlnim pe castelana cea frumoasă. Poate avem noroc şi ne invită să înnoptăm într-una din odăile ei cu scări şi şemineuri, să facem duş cu apă aurie, să ne uscăm în prosoapele galbene şi să adormim în paturi cu baldachine.
- Hai la castel!

Un timp au mers în tăcere, căutau instinctiv o mişcare, un om ori măcar o căruţă trasă de bivoliţe urâte şi leneşe sau de cai pitici şi vânjoşi, cai de munte. Uneori se auzeau strigând cocoşii, alteori prindeau scurte, mult prea scurte, bătăi de aripi sau vâjâit tăiat în zbor de rândunele. Nici un glas omenesc, nici un aparat de radio care

să transmită ştiri sau muzică sau măcar ora exactă. Aici timpul era măsurat doar de soare şi lună, atât! Restul nu conta. Ori poate contau doar străzile înguste şi pietruite, trotuarele măturate sau copacii văruiţi pe toată tulpina lor, cu ramurile încâlcite sus, ce se înălţau haotic spre cerul gri-albăstrui.

Soarele coborâse deja în spatele zidurilor şi strălucea acolo bănuitor şi mat, schimbând culori.

- Ce pustiu, şopti Mihai.
- Aşa-i mereu la munte şi asta din cauza cişmelelor. Fiecare casă-castel are o cişmea a ei în grădină.
- Nu-i nicio legătură între cişmele şi străzile pustii. Nici una!
- Ba este, spuse Doru şi se opri să-şi lege un şiret. La câmpie, când se lasă seara, oamenii fac adevărate şezători în jurul fântânilor, cântă, spun snoave, se stropesc şi beau Pepsi. Aici nu-i aşa. Fiecare curte are treptele ei, cişmeaua ei, zidurile ei de cărămidă...
- De cine se feresc oamenii de aici? De ce au porţile atât de înalte şi adevărate ziduri de apărare?
- Se feresc de prieteni. Întotdeauna de prieteni!

Îşi continuară drumul în acelaşi fel, fără grabă, ca-ntr-o plimbare prin Herăstrău, cu mâinile neapărat la spate şi privirile în jos, resemnaţi şi obişnuiţi deja cu monotonia satului uitat de vreme.

Deodată, în faţa lor drumul se închise brusc într-o curbă strânsă pe care ei o depăşiră la fel de pasivi. În momentul acela Doru se opri, îl prinse pe Mihai de braţ şi-l trase înapoi. În faţa lor trona un castel uriaş. Însă peisajul nu avea nimic spectaculos, castelul era la fel de liniştit şi paşnic ca şi străzile burgului, nu era construit pe înălţimi ameţitoare, nu avea turnuri, nici ziduri impozante, doar o poartă mare, deschisă larg, cu multe încuietori şi două mânere negre şi lucioase.

- Mânerele sunt noi, spuse Mihai.
- Ca şi porţile.
- Porţile nu sunt noi, Dorule. Sunt înnegrite de ploi şi ninsori.
- Şi cărămizile..., uite acolo! Sunt doar câteva vechi, restul din cele noi, prea roşii, prea puţin arse.
- Să vizităm castelul.
- Pentru ce?
- Pentru că este de vizitat. Şi oricum, castelele vor să fie vizitate. De aceea sunt castele şi-s refăcute în fiecare an.
- Nu merg. Te aştept aici, Mihai, hotărî Doru şi se aşeză pe-o bancă.

Mihai râse. Apoi intră în gang, plăti un bilet bătrânei din camera de lângă poartă şi ajunse într-o incintă pietruită, un fel de piaţetă rotundă c-o fântână secată în mijloc. Alese o direcţie, trecu de primele două camere fără uşi şi fără nimic înăuntru, ajunse la un zid mărunt pe care îl sări imediat, apoi întâlni iarăşi camere fără uşi şi iarăşi ziduri surpate şi totul se termina de-odată într-un perete gros din cărămizi sfărâmicioase. Se căţără pe fortificaţia aceea uriaşă, găsi printre cărămizi un bolovan lucios, spălat de ploi şi se aşeză pe el. La apus, soarele îşi înghiţea ultimele raze.

O umbră nedesluşită alerga de colo-colo, ca o himeră ştearsă şi gri, prin camerele părăsite, fără nimic înăuntru, printre zidurile mărunte şi năruite precum speranţele locuitorilor de mult dispăruţi, apoi se opri. Se strecură încet între Mihai şi piatra albă, coborând uşor, atât de uşor încât o confundai deja cu aerul gri al apusului, iar apoi se lăsă înghiţită complet de pământul roşu şi sfărâmat de sub picioarele lui.

- Salut! Ştiam că te găsesc aici. De fapt, toţi ajungem o dată şi-o dată aici sau într-alt loc asemănător, dar tu ai ales castelul ăsta sinistru... Te-ai grăbit. De ce apari atât de des în visurile mele? Parcă mă chemi şi totuşi pari străină, iar acum, dacă tot m-ai ademenit aici, ca-ntr-o capcană pentru uriaşi, vorbeşte cu mine! În felul tău ciudat sau în ce fel doreşti tu astăzi. Şi eu te-am căutat, recunosc, destul de haotic, dar asta pentru că am prea multe pe cap şi pentru că-s leneş. Iau din viaţă doar ce mi se oferă, atât...
- Cu cine vorbeşti?
- Tu? Parcă nu vroiai să vizitezi castelul.
- Nici nu-l vizitez, Mihai. Am alte gânduri.
- Ştiai de castel, nu?
- Ştiam.
- Atunci de ce m-ai contrazis?
- Ţi-am spus, am şi eu gândurile mele.
- Am văzut castelana, Dorule. Uite, acum a dispărut, ai speriat-o.
- Nu există nicio castelană, nici duşuri, nici apă aurie şi nici prosoape galbene. Doar ziduri surpate, praf, cărămizi şi bolovani. Atât! Şi apoi ea nu s-ar fi speriat de mine...
- Săptămâna trecută am visat-o mereu, în fiecare noapte.
- Pe cine?
- Pe castelană. E brunetă, are părul împletit în două cozi grele, ochii negri, fruntea înaltă. E slabă...
- Şi are prosoape mari, pufoase şi galbene.
- Nu, prosoapele nu le-am visat.
- Mihai, chiar vorbeşti serios?
- Normal că vorbesc serios. Acum un minut se afla exact în locul unde te-ai oprit tu. A venit, s-a aşezat pe pământul ăsta roşu şi mă asculta. Zâmbea în felul acela unic şi ciudat, avea faţa albă, foarte albă, buzele roşii şi ochii i s-au îngustat un pic atunci când a râs...
- A râs? Mai trebuie să recunoşti că-i blondă şi gata! O stratagemă destul de stângace... Şi nu înţeleg de ce, Mihai.
- Nu, nu-i blondă! Cum ar putea să fie castelana blondă, ce-ţi veni?
- Din descriere seamănă cu cineva cunoscut, foarte cunoscut mie.
- Cine?
- Castelana ta. De ce intri în conspiraţie? De ce, Mihai? Pe fata de care vorbeşti am cunoscut-o într-o delegaţie la Mediaş. Doar că-i blondă... E blondă, cu ochii negri, migdalaţi ce se îngustau întotdeauna când râdea, părul îl ţinea prins mereu în două cozi groase şi lungi, se îmbrăca în alb...
- Adică ai cunoscut-o pe castelană?
- Nu e nicio castelană! Am cunoscut-o şi atât! Fata de care-ţi spun e reală, înaltă şi slabă, cu privirea aprinsă şi curioasă, mereu veselă, pusă pe şotii. De fapt nu era mereu aşa, uneori devenea apatică şi tristă... Atunci nu-mi plăcea, pentru că nu vorbea cu orele. Părea că privirea ei neagră înghite cerul şi lumina.
- Vezi, ţi-am povestit despre castelană, iar acum tu furi imaginile, gândurile, amintirile mele...

- Nu fur nimic, Mihai. Ce ţi-am spus mi s-a întâmplat cu adevărat acum doi ani, în octombrie.
- Aşadar susţii că acum doi ani, în octombrie, ai cunoscut-o pe castelană.
- Înţelege, nu era nicio castelană, era o fată obişnuită şi dezordonată. Cel puţin aşa era cea de care îţi povestesc. Locuia singură la Sibiu, în centrul vechi al oraşului, într-un apartament cu două camere foarte înalte şi îi plăcea să asculte Bach atunci când făcea dragoste.
- Şi acum unde e?
- Nu ştiu.
- Cum adică nu ştii?
- Adică a dispărut într-o dimineaţă şi gata! Ştii cum e să te culci lângă o fată înaltă, frumoasă, fierbinte şi să te trezeşti în zori singur? Nici măcar n-am înţeles când a strâns toate lucrurile alea răvăşite în camera de hotel, prin hol, în baie. Venisem pentru câteva zile la Braşov, locuiam într-un hotel mărunt sub Tâmpa. Noaptea o pierdusem aiurea, prin barurile din Poiană şi ne-am întors la Braşov abia dimineaţa, când începuse să ningă. 'Prima ninsoare din an poartă noroc', aşa spunea. A repetat lucrul ăsta de vreo patru ori, de aceea nu-l uit. Apoi am căutat cheia vreme de zece minute, râdeam şi ne scotoceam buzunarele. Am găsit-o până la urmă în blugii mei, la spate şi am intrat în cameră amândoi deodată. Era dezordine ca-ntotdeauna, îşi deşertase geanta de voiaj pe unul din paturi, îşi aruncase lucruri în dulapul din perete, erau haine atârnate în cuier, prin baie..., peste tot erau doar ţoale de-ale ei. 'Ce nevoie avem de două paturi?' aşa m-a întrebat şi a râs în felul ăla ciudat, îngustându-şi puţin, doar puţin, ochii. Apoi ne-am culcat, iar dimineaţă în cameră era ordine desăvârşită, niciun obiect, nicio haină, nimic de-al ei. Din dimineaţa aceea a dispărut.
- Şi n-ai întrebat la recepţie?

Doru începu să râdă, de fapt să chicotească prelung, ca şi cum ar ofta în acelasi timp cu râsul acela nebun.

- Am întrebat şi am fost declarat bolnav. Truli! Kaput!
- De ce?
- Pentru că ei suţineau sus şi tare că am venit singur la Braşov, nu am fost văzut niciodată în prezenţa cuiva, spuneau că luam taxiul singur, că din Poiană am coborât tot singur, mâncam singur, mă plimbam singur... Aşa au încercat să mă convingă două zile la rând, atât cât am rămăs acolo, în camera aia blestemată. Spuneau că mă izolasem complet vreme de-o săptămână, în hotelul acela din Braşov, că am stat ca un pusnic zile întregi... Auzi la ei: 'nici măcar cu noi nu aţi vorbit în timpul ăsta', aşa minţeau ţesând un complot greu şi sufocant în jurul meu, înnebunindu-mă cu vorbe goale şi false. Aproape îmi pierdusem minţile...
- Ai căutat-o?
- Peste tot. Începusem să cercetez baia, aşternuturile, covoarele..., să descopăr fire de păr lungi şi blonde, să mă conving..., apoi am renunţat. Dar asta mult mai târziu. Nu mai puteam respira normal, nu mai înţelegeam cine sunt, unde sunt...
- Doru, chiar aţi fost împreună?
- Cu siguranţă... Cu siguranţă am fost!
- De unde asemănarea asta? Eu o visez pe castelană, aproape de un an o visez. N-am întâlnit-o niciodată aşa, să stau de vorbă cu ea cum stau acum cu tine, dar apare mereu în gând, în visurile mele. Este vie, Doru! O simt aproape şi uneori îmi vorbeşte cu glas tare.

- Şi acum o simţi aproape?
- Da, şi acum. Dar castelana mea nu-i blondă, e brunetă şi-i frumoasă. Ea mi-a spus sa vin la castelul ăsta, locuieşte undeva pe aici.
- Mihai, aici nu locuieşte nimeni. Nu există decât femeia de la poartă, cea care vinde bilete, atât.
- Nu ştiu, probabil ai dreptate, cu toate că... Nu ştiu! Mai bine mergem, aproape s-a înnoptat.

Mihai se ridică de pe bolovanul lucios şi mai privi o dată spre locul unde dispăruse umbra. Apoi o porni pe urmele lui Doru.

- Nu vizitaţi şi muzeul? Nu plătiţi nimic în plus şi-ar fi păcat să nu-l vedeţi. Nu sunteţi de prin locurile astea, aşa-i? îi întrebă bătrâna de la poartă.
- Suntem din Bucureşti, dar am venit din Cluj.
- Vedeţi? Cine ştie când mai ajungeţi aici.
- N-avem ce vedea..., toate muzeele sunt la fel. Sunt pline doar de săbii ruginite şi ştirbe, de tunuri, ghiulele, armuri, săgeţi...
- Mai avem pleduri şi picturi pe ceramică, vase... Este şi un magazin cu antichităţi.
- Bine, atunci să intrăm în muzeu.

Muzeul, o cameră plină cu dulapuri şi rafturi strânse toate în chingi de sticlă curată, cu etichete, descrieri şi cifre, explicaţii plictisitoare şi miros de praf umed.

- Ţi-am spus că nu găsim nimic aici, oftă Doru şi se întoarse spre uşă, să plece.
- Uite!!

Exclamaţia brutală şi icnită răsună scurt, răsfrângându-se şi lovindu-se de toate vitrinele acelea curate şi aliniate pătrat, rămânând apoi suspendată în aer ca o iluzie, stingându-se puţin câte puţin în ecouri surde. Privirile celor doi fixau un vas mic şi lucios, prea bine conservat faţă de restul obiectelor. Din vasul de ceramica le zâmbea o femeie frumoasă, cu părul negru pieptănat într-o cărare dreaptă, perfectă, iar cele două cozi lunecau parcă afară din farfuria prea strâmtă şi prea rotundă.

- Ţi-am spus că-i brunetă!
- Doamnă, strigă deodată Doru către bătrâna care vindea bilete şi care stătea acum rezemată de uşa muzeului. Doamnă, spuneţi-ne, vă rog, cine este femeia din pictură? Asta!

Bătrâna se apropie încet, alunecând parcă deasupra duşumelei de lemn frecat de curând cu petrosin iute şi incomod. Femeia semăna într-un fel cu umbra aceea alungată de soare printre ruine. Ajunsă lângă ei, se opri şi privi atentă vasul. Fără grabă, se părea că aici, în burgul ăsta vechi nu se cunoştea noţiunea de grabă, ridică ochii şi îi studie pe cei doi, privire iscoditoare şi vie, ca atunci când cauţi zadarnic poteca pe un munte clădit doar din stânci ascuţite şi rele. Ochii i se îngustară puţin, de parcă ar fi vrut să citească fără ochelari o reclamă ciudată, apoi zâmbi, sau aşa cel puţin aşa părea, că zâmbeşte şi abia după aceea vorbi.

- Piesa a fost descoperită relativ de curând, muzeul a primit-o ca donaţie de la un localnic acum doi ani. Nu se ştie cine este femeia pictată şi nici nu a fost stabilită o dată certă pentru acest vas.

- Vă spun eu, este stăpâna castelului, şopti Mihai.
- Asta-i exclus, chicoti bătrâna doamnă şi porni la fel de încet spre ieşire. În trecut numai bărbaţii erau suverani, stăpâni absoluţi ai castelelor, cetăţilor, domeniilor. Mai curând a fost metresa cuiva important, doar metresele purtau părul prins în cozi.
- Nu, ea este chiar stăpâna castelului! Nu-i metresa nimănui.
- Haide Mihai. Hai, că s-a înnoptat de-a binelea.

Cei doi ies în piaţeta castelului, apoi trec prin gangul întunecos şi ajung iarăşi la şoseaua flancată de porţi înalte, în care erau tăiate alte porţi mai mici, iar în mijloc apăreau mereu aceeaşi ochi stinşi, ferestruici înguste şi reci.

- Prea mult negru, şopti Mihai.
- Normal, e noapte.
- Şi totuşi, e prea multă tristeţe. Uite, ia-o pe bătrâna care vinde bilete la castel. Ai văzut ce privire ne-a aruncat atunci când am întrebat-o de castelană? Îţi spun eu, o cunoaşte! Cu siguranţă o cunoaşte... Dorule, oare o fi zâmbit vreodată în viaţa ei?
- Bătrâna? La nuntă şi la botez. Doar la nuntă şi la botez!
- Aşadar e măritată...
- Femeile ca ea, cu părul alb strâns în coc şi cu ochelarii prinşi cu şnur negru de gât sunt întotdeauna măritate sau văduve. Şi apoi ea, cu siguranţă a fost foarte frumoasă în tinereţe.
- Da!
- Ce ‘da’?
- Castelana. Ştiam c-o găsesc aici, am simţit asta. De acolo, de la ruine am simţit. Sau poate chiar de la Bucureşti.
- Nu era nicio castelană în pictura aia, Mihai. Ceramica din care a fost făcut vasul ăla e prea actuală. Apoi părul... Părul e pictat negru din lipsă de inspiraţie. Sau conspiraţie... Am bănuit-o întotdeauna de prea multe secrete.
- Crezi că-i ea? Fata de la Sibiu?
- Doar că-n realitate e blondă. Nimeni nu-i poate semăna în felul acesta. Are ceva, o chestie care nu se poate copia, ceva unic. Înţelegi?
- Atunci nu plecăm în seara asta! Căutam o gazdă şi mâine vom da de urma localnicului care a donat vasul şi vom afla cine este fata. Şi dacă tot n-o descoperim, mergem la Sibiu şi-o vom găsi acolo. N-ai spus tu că locuieşte într-un apartament cu două camere foarte înalte din centrul Sibiului şi-i place să asculte Bach atunci când face dragoste?
- Mihai, crezi că n-am căutat-o la Sibiu? Glumeşti, nu!? O femeie ca ea nu se pierde aşa, oricum. Se caută pretutindeni! Iar acum gata! nu mai vreau să vorbim despre ea... E târziu şi am obosit. Şi de fapt, facem cum vrei, dacă doreşti să înnoptăm aici, în burgul ăsta otrăvit, bine! Dacă nu vrei, iarăşi bine! Oricum, pe ea n-o vom găsi nici mâine şi nici în altă zi...

*
* *

- Bună dimineaţa, stimaţi musafiri.

Gazdei îi lucesc ochii de bucurie nesimulată. Masa din camera de zi, întinsă ca pentru oaspeţi de seamă, e plină cu salamuri speciale, cârnaţi, brânză, ouă, cozonac,

cafea şi poate mult mai multe bunătăţi, dar ele se pierdeau în semiîntunericul încăperii, în lumina difuză a dimineţii.

- ’Neaţa, răspunse posac Mihai
- Poftiţi la masă. Aţi dormit bine?
- Foarte multă linişte aici la dumneavoastră, zise Doru.
- Păi este linişte, cum să nu fie! Luaţi loc. Domnii mei, dimineaţă noi cafeaua o bem întotdeauna cu un pahar, două de pălincă. Ca să meargă şunca mai uşor şi ouăle. Noroc, domnilor şi să fim sănătoşi! Încotro o apucaţi după ce serviţi masa? Vizitaţi împrejurimile?
- Mergem la castel, răspunse surâzând Doru.
- La ruine? Păi n-aţi zis c-aţi mers aseară?
- Le mai vizităm o dată.
- Să fiţi sănătoşi, vizitaţi-le de câte ori vreţi. Aşa să-şi facă norma şi moş Vasile. El este acolo şi administrator şi paznic şi om de serviciu. Vă urez poftă bună şi drum liniştit!

*
* *

După masă au mers direct la castel, au intrat în gang şi au plătit biletele de data asta unui bătrân, ce se ajuta la mers cu două bastoane. Probabil moş Vasile...

- În muzeu, spuse Mihai.
- Şi ce aştepţi tu să afli de la vasul ăla? Cum crezi că... Un an am căutat-o, Mihai. Un an de zile n-am avut somn. Parcă mă mâna necuratul de la spate, umblam năuc şi căutam explicaţii imposibile. Trebuie să ştii cum să accepţi şi un sfârşit mai puţin convenabil. S-a întâmplat şi gata!
- Îi dăm noi de urmă, stai liniştit. Ciudat este că tu ai întâlnit femeia asta blondă, care seamănă perfect cu fata visurilor mele, cu puţin înainte s-o cunosc eu prima oară…
- Tu n-ai cunoscut pe nimeni, Mihai. Doar ai visat şi atât! Eu am trăit...
- Nu-i nicio deosebire... Hei! Ia uite! Dorule, nu pricep! Nu aici era vasul ăla cu pictura?
- Ba da...
- Domnule! Domnule Vasile, vreţi să veniţi puţin? Aseară am vizitat castelul şi ne-a plăcut în mod deosebit o ceramică...
- Aseară? Pe la ce oră, că ieri nu-mi amintesc să fi avut vizitatori?
- Nu eraţi dumneavoastră, ne-a primit o doamnă, de la dânsa am cumpărat bilete şi am vizitat... Dar nu asta-i important! Vă anunţ c-a dispărut o piesă din muzeu, sau aţi mutat-o în altă parte. Era aici, chiar în locul ăsta.
- Nu înţeleg ce vorbiţi! Lucrez la ruine de mai bine de douăzeci de ani şi niciodată n-am lipsit din post. Şi nici n-a dispărut ceva! Programul de vizitare e afişat la poartă, de la zece la optsprezece cu pauză jumătate de oră. Aşa că... Dar ce ziceaţi c-a dispărut?
- Vasul de ceramică pe care-i pictată o brunetă. Ni s-a spus că piesa a fost donată recent de un localnic.
- Un vas cu o pictură... Un vas întreg? Domnilor, aici sunt numai cioburi… Cum să fie ceva întreg printre ruinele astea? Castelul este foarte vechi...
- Se repetă povestea, Mihai. Plec!

- Stai, mă'! Nu se poate..., nu-i logic! Domnule, aseară la ora opt şi jumătate am venit şi am vizitat castelul.
- Nu ştiu ce-aţi vizitat dumneavoastră la ora opt şi jumătate, dar la vremea aceea, nu vă supăraţi pe mine, totul era închis şi zăvorât. De la şase! Programul este afişat pe...
- Imposibil! Vă arăt biletele.
- Mihai, te rog, să mergem! Oricum nu mai ai biletele, nu poţi dovedi nimic. Şi de fapt nu mai vreau s-aud de niciun vas, de nicio femeie! Te aştept la poartă, spuse Doru pornind grăbit spre ieşire.

- Domnule Vasile, totuşi cunoaşteti o femeie înaltă, frumoasă, cu părul negru prins în două cozi groase? Sau aţi văzut pe cineva care seamănă cu ea?
- Nu-mi amintesc, dar dacă aveţi vreo fotografie, ceva... Vă daţi seama, în douăzeci de ani de când sunt ghid să tot fi văzut femei şi brunete, şi blonde...
- Dar doamna care ne-a primit aseară, cine era doamna aceea? V-o pot descrie: cam la şaizeci de ani, poate mai mult, cu părul alb şi prins în coc, poartă ochelari de vedere agăţaţi de un şnur negru, haine gri, închise...
- Nu vă supăraţi, mie nu-mi ţine nimeni locul aici. Şi apoi noaptea nu aveţi cum să intraţi la ruine. Nu ştiu de cine vorbiţi...
- Aşa? Da, probabil am visat.. Bine, oricum nu contează. Sănătate! spuse Mihai şi se întoarse spre ieşire.
- Nu vizitaţi ruinele?
- Castelul! Castelul l-am vizitat aseară.

Afară, sprijiit de câteva pietre mari şi mate strânse laolaltă în dreapta porţii negre cu multe încuietori şi mânere noi şi lucioase, Doru fumează nepăsător.

- De cand fumezi?
- Fumez.
- Mergem acasă?
- Mergem.
- Ştii că trebuie să trecem mai întâi prin Cluj, s-o luam pe Ana. Azi e lansarea aia specială de carte, dar până ajungem noi oricum se termină.
- De cand se ocupă nevastă-ta de lansările altora?
- De cand a cunoscut-o pe Adina Ungur. Ţi-am spus, ea e specialistă în lansări de carte. Hai la maşină.

Drumul spre Cluj era liber în dimineaţa aceea. Doru privea absent din scaunul din dreapta şoferului, spânzurat în centura de siguranţă, indiferent la manevrele uneori elegante, alteori brutale ale prietenului său. Radioul cânta, vorbea şi uneori se stingea de tot, din lipsă de semnal sau poate doar aşa, pentru odihnă. Amândoi tăceau, amândoi îşi măcinau îndoielile, nedumeririle cu toate că asupra lor convingerea se lăsa acceptată cu greu şi totuşi acceptată, precum o negură deasă de toamnă, primită în cele din urmă de livezile adormite ca şi gândurile lor.

După două ore, Mihai parcă maşina în centrul Clujului, lângă librăria Universităţii.

- Aici e Ana, la librăria asta! Aici sunt toţi, şi Adina şi probabil mai sunt câţiva poeţi şi poetese. Pentru că astăzi puţini citesc şi foarte mulţi scriu...
- A cui este lansarea?

- A unei tipe din America, o româncă plecată după revoluţie. Ea n-a putut să ajungă la Cluj, dar Adina filmează evenimentul cu aparatul ei Sony şi-i va trimite caseta acasă. Salut Ana. Salut Adina.
- Servus. Cum a fost expediţia?
- Interesantă.
- Doru ce are? De ce nu vorbeşte?
- Doru nu are nimic, azi tace şi atât! Doar dimineaţă a vorbit. A început lansarea?
- Da, acum o lălăie unul de la editură. De zece minute vorbeşte şi nu zice nimic deştept. Doar laude... Uite, luaţi şi voi câte o carte de pe stand.
- Mihai! strigă deodată Doru.
- Şşt! Deranjezi editorul!
- Priveşte aici, Mihai! Pe copertă, în spatele cărţii.
- Castelana..., şopti Mihai.
- Nu-i castelana! Ţi-am spus, e blondă...